

Imani

N'acabava de fer quaranta-tres i devia tenir massa temps lliure, perquè a la feina m'havien reduït la jornada i la Júlia ja només parava per casa per menjar i per dormir. Fins llavors, només m'havia avorrit durant els dos últims mesos de l'embaràs, que m'entretenia reüllant la finestra mentre feia veure que escrivia alguna cosa. Així que em vaig matricular a un màster i a una escola de lletres, a part d'anar a córrer cada matí, però tot em va durar ben poc.

Amb qui em feia més era amb la noia de la botiga de queviures, que som d'una edat semblant, i no quedava amb ningú més, a part dels del club de lectura. La veritat és que des que no hi era el Jaume a tots els trobava força pesats, semblava que els agradés fer-me notar a cada moment que estava sola. A més, em devia fer por deixar d'assemblar-me a qui era abans, encara que els esforços per dominar el temps i a mi mateixa sempre hagin estat inútils.

Quan tenia aquestes coses al cap, un dia va arribar l'Imani a la feina, amb una bata blava, mentre estàvem de cara a l'ordinador. Recordo que tots vam aixecar la vista per sobre de la pantalla. Era negra-negra, la xicota. Quants anys deu tenir? -vaig pensar. Amb tot allò tan ben posat, no en podia tenir gaires. Va entrar al despatx –Hola, -Hola. Semblava l'endemà de la festa major, que diria ma mare, i mentre treia la pols de tant en tant badava amb la coberta d'algun llibre. No vaig tardar gaires setmanes a saber d'on havia vingut i què l'havia portat aquí. Vaig topat de cara amb una història personal inimaginable, quan encara no saps com pot arribar a ser de complicada la vida d'algú.

No feia tant de temps que l'Imani havia deixat d'estar a les mans de gent que la forçava a fer de prostituta, aturant tants vehicles com pogués. La nit era el pitjor, segurament. Es devia posar al llit sabent que a ningú –a ningú- li importava el que li passés. El cas d'Ivie Okundaye, que va morir atropellada a la carretera N-II a l'alçada de la Jonquera, la va acabar de decidir a arriscar-se. De la història d'Ivie en vaig veure un reportatge a la televisió sobre la prostitució amb noies de Nigèria, amenaçades pel vudú, una pràctica ancestral al lloc d'on vénen, i per l'obligació de pagar als qui les havien portat aquí amb la promesa d'una vida més còmoda. Les seves mateixes famílies, plenes de por i vivint en la misèria, moltes vegades eren part de la trama. Segur que per això l'Imani va arribar a la conclusió que hauria estat pitjor no provar-ho, encara que s'hagués de trobar sense ni cinc, sola i sense papers.

Quan va arribar per fer la neteja no parlava gairebé gens. Alguns dijous, quan la trobava prop de la màquina de fer el cafè, provava d'encaminar una conversa una mica llarga, i això que llavors no en sabia res, de com era ella. Només aquell cos de cafè sol, i una mirada neta i fixa que era la seva força, després de tot. Un dia a l'hora de sortir vam coincidir a la porta. “Sóc de Nigèria”, em va dir contestant la pregunta que li vaig deixar anar. I jo: “he llegit sobre el teu país...” (només el que en va dir Kapuściński, aquell reporter intrèpid que tan de prop coneixia l'Àfrica).

El següent dijous, vaig aprofitar que l'Imani trastejava per entrar amb una càpsula de *Nespresso* per dissimular. Just treia el cap una altra companya, que no devia entendre res, quan li vaig proposar d'anar fer un cafè algun dia. I després d'allò ja en van venir molts més, que sovint pagava jo, al bar del

davant de la feina, al de baix a casa, al meu sofà. I el sopar, dos o tres mesos després. La Júlia entrant per la porta. “Vine, que et presento una amiga”, i la cara que fa ma filla quan li diuen una cosa que no veu gaire clara.

Ivie Okundaye va morir el 2009 quan s’escapava per por que la policia la sancionés per fer de prostituta. El cotxe que la va atropellar va fugir i avui encara no l’han trobat. Sabent això, aquella primera nit de llibertat l’Imani la va passar en un hostal, no gaire lluny, mirant alternativament el sostre de l’habitació i la porta, esperant que entressin a arrencar-la del llit per fer-la tornar al lloc que li pertocava. La seva decisió hauria pogut comportar, també per a ella, la mort, però havia arribat a la conclusió que no hi hauria notat gaire diferència.

L’endemà encara s’hi devia estar una estona, entre aquelles quatre parets, però no s’hi podia quedar i tenia gana. Els quatre calés que havia reunit no li durarien gaire, per això havia de comptar, sobretot, amb la sort. Si es quedava massa temps allà, la trobarien; si marxava, segurament, també. Així que va seure a un banc de la plaça, sota les moreres, en aquell moment que no hi havia ningú, per pensar-hi una estona més.

Al cap d’una estona es va sentir descoberta per una dona negra amb una criatura als braços que es va asseure al banc del davant. Tothom podia ser delator, un testimoni que l’havia vist allà. Després encara va venir una altra noia més jove, sense fill. Quan ja es volia aixecar, incòmoda per no poder explicar res a ningú, se li van dirigir, no recorda com. Li devien preguntar què hi feia allà, i a ella no se li va acudir res millor que dir que estava de visita. De visita a qui, si elles ho sabrien, si s’estigués a casa d’algú, en aquell poble? Quan es va

adonar del disbarat que acabava de dir, va haver de tirar pel dret: com podia aconseguir menjar, on podia dormir? Sort que li van indicar que aquell mateix dia es podien recollir aliments. Va fer cua, van consultar si a ella n'hi podien donar... i va conèixer la Carme, una dona a qui mai no li han de dir res dues vegades, la primera a qui va explicar com havia arribat allà. Ara que al conec, sé que el seu cas li devia fer obrir aquells ulls com unes taronges, abans de fer-la pujar al seu cotxe i portar-la a aquell Centre d'Acollida. L'Imani només suplicava que, sobretot, l'amaguessin a un lloc on no la pogués trobar ningú.

Aconseguir una feina va ser una altra odissea. Allò que la cuidessin sense pagar no podia durar gaire, però era difícil pensar en una altra cosa a què dedicar la seva vida, i encara més quan ella mateixa creia que no sabia fer res més que complaure sexualment. Encara ara, que ja ha passat prou temps, quan a vegades miro d'explicar-me, de dir-li que trobo fascinant el que li ha passat i com se n'està sortint, mira cap a un costat, o cap a la porta, per assegurar-se que ningú no ho ha sentit, que no crido el mal temps i que ja ningú no se l'emportarà. De fet, jo també m'estimo més no pensar-hi gaire.